

5.1

LA INTERNACIONALITZACIÓ: NECESSITAT I OPORTUNITAT

Les relacions internacionals al servei de la internacionalització són un eix estratègic transversal per a la consecució dels diferents objectius de la Universitat Autònoma de Barcelona en tots els seus camps d'actuació: la docència, la recerca i la transferència de coneixement i també, de manera necessària, en els serveis que els donen suport i els optimitzen. La creixent interconnexió i internacionalització de les societats democràtiques avançades i de les seves institucions és una realitat plenament reconeguda en la que les institucions d'educació superior juguen un rol fonamental.

La formació de professionals i el desenvolupament d'una ciutadania amb formació de nivell superior ha de facilitar el seu creixement individual i col·lectiu en una dimensió internacional, més enllà de les necessitats laborals del mercat, amb capacitat per a incidir en el context local i també en una perspectiva internacional. Això només és possible si la internacionalització forma part d'una estratègia continuada de la universitat que permeti mantenir una relació dialèctica i compromesa entre el desenvolupament de totes les persones i del territori proper en el context internacional i global. Essent així, la internacionalització és un factor clau en el desenvolupament de la qualitat a la universitat.

Les estratègies i accions de la UAB en el context internacional i d'internacionalització han de permetre promoure les relacions bilaterals i multilaterals entre la UAB i altres universitats, organismes, institucions i territoris de tot el món. Aquestes accions han de facilitar d'una banda captar talent però també promoure el talent i el desenvolupament en altres territoris. Les relacions internacionals són doncs un instrument al servei de la millora de la qualitat de la docència, de la recerca i la transferència, dels serveis que les fan possibles, com també una estratègia per a fer present la UAB, la seva activitat i la seva veu en el context internacional.

Per donar un nou impuls decidit però alhora cons-

cient de les limitacions pressupostàries, es proposa una estratègia d'internacionalització que s'organitzarà a partir de cinc eixos d'acció, molts d'ells en acció coordinada i articulada amb d'altres vicerectorats:

1. Mobilitat in and out
2. Cooperació, desenvolupament i transferència de coneixement
3. Internacionalització a casa
4. Participació en el context internacional
5. Participació i comunicació en l'estratègia d'internacionalització

Promoure la mobilitat *in and out* dels tres col·lectius: docents, estudiants i personal d'administració i serveis.

La mobilitat internacional és la primera de les estratègies d'internacionalització. Aquest intercanvi millora la formació i la transferència de coneixement de les persones que en prenen part i esdevé també una oportunitat per internacionalitzar la docència, la recerca i la gestió per a la universitat. La UAB té una llarga trajectòria en mobilitat, però les dades i alguns indicadors mostren com encara queda un llarg camí per recórrer. En el camp de la mobilitat in, cal destacar la importància dels cursos oberts massius que permeten que més de tres-cents mil estudiants puguin cursar assignatures o programes de formació a la UAB, fet que la converteix en una plataforma de coneixement, formació i transferència de renom internacional.

Encara són força més els estudiants estrangers que vénen a la nostra universitat que els estudiants de la UAB que surten a fer estades a l'estranger. Certament, les beques no són un atractiu suficient, però alguns estudis fets en el nostre context mostren altres barreres que no són estrictament econòmiques que també frenen als nostres estudiants. Si pensem en les dades del professorat o les del PAS, encara hi ha més camí per recórrer, i caldria fer-ho. Europa segueix impulsant la internacionalització i l'estratègia 2020, i la resta de programes de llarga trajectòria com Erasmus o Leonardo hauran de suposar una oportunitat per obtenir recursos i impulsar projectes, però no només és en l'escenari europeu que es defineix el potencial d'internacionalització de

ACCIONS A FER

la UAB. Cal definir, d'acord amb les necessitats, interessos i aspiracions de la nostra comunitat universitària, els diferents entorns i escenaris en els quals la UAB pot tenir un paper important: Europa, l'eix mediterrani però també Llatinoamèrica, els països emergents d'Àfrica, de l'Orient Mitjà i de l'Extrem Orient, i altres contextos de relació internacional vinculats a àmbits i sectors específics d'actuació. La UAB ha de fer un pas endavant en el lideratge de projectes, potenciar la transferència del coneixement, el benchmarking i desenvolupar recerca i docència amb universitats i instituts científics europeus i amb països tercers.

La UAB disposa de molts professionals que des de fa molts anys treballen i estan compromesos amb aquesta perspectiva internacional, i són moltes les iniciatives que s'han anat impulsant. És per això que considerem que a la necessitat evident de la internacionalització, s'hi ha d'afegir l'oportunitat de fer-ho partint del potencial i alhora reforçant, impulsant i aplegant noves iniciatives que il·lusionin en el projecte d'internacionalització a tots els centres i àmbits d'actuació de la UAB.

- ◆ Estudiar accions específiques per promoure la mobilitat dels tres col·lectius en funció de necessitats, oportunitats o altres indicadors que així ho aconsellin.
- ◆ Reforçar la promoció de la mobilitat al PAT de cada facultat, en coordinació amb el Vicerectorat d'Estudiants i Ocupabilitat.
- ◆ Estudiar la millora dels mecanismes de facilitació i simplificació del reconeixement de les activitats de mobilitat, en coordinació amb el Vicerectorat de Programació Acadèmica.
- ◆ Potenciar la mobilitat a través de mesures específiques per als col·lectius amb menys possibilitats econòmiques.
- ◆ Reforçar l'estratègia de convenis amb universitats i associacions i consorcis universitaris en zones estratègiques que permetin incrementar la mobilitat de la comunitat UAB.
- ◆ Incrementar les dobles titulacions amb universitats d'altres països i els programes doctorals bilaterals o multilaterals, aprofitant les convocatòries europees per desenvolupar-los i obtenir-ne finançament (per exemple a través del Programa Marie Curie).
- ◆ Estudiar les fórmules que permetin captar i destinar recursos per a la promoció de la mobilitat dels col·lectius o persones amb menys possibilitats de fer-ho.

Promoure la cooperació, el desenvolupament i la transferència del coneiximent.

La UAB és una universitat amb responsabilitat social, solidària i compromesa amb la cooperació i el desenvolupament. Disposa d'instruments que han impulsat des de fa més de vint anys aquesta dimensió que també té un marcat caràcter internacional. La internacionalització no s'ha d'entendre des de criteris econòmics i de mercat en exclusiva, sinó des de criteris de desenvolupament humà sostenible. Per aquest motiu, els diferents contactes i relacions establerts han de respondre també a la solidaritat i a la cooperació, i a un compromís de la institució universitària per construir una globalització més justa socialment. Ja als anys noranta, l'Oficina per a Prestació Social Substitutòria va organitzar diverses campanyes d'ajuda als refugiats bosnians a Croàcia durant la guerra dels Balcans. L'experiència d'aquella oficina i els seus projectes van esdevenir la Fundació Autònoma Solidària.

Les relacions internacionals també són el marc per potenciar encara més el vessant de la UAB de captar talent i promoure la docència i la recerca de qualitat a partir de la participació i l'acció internacionals, així com la promoció d'aquest talent i el desenvolupament i la transferència del coneixement en contextos menys afavorits.

La transferència de coneixement, estretament relacionada amb la producció científica, també és un àmbit a potenciar, en col·laboració amb el Vicerectorat de Recerca a partir d'iniciatives que ja estan en marxa a la llum de l'horitzó 2020 (per exemple, a partir de les Knowledge Innovation Communities, KIC, d'abast europeu), com també les oportunitats derivades del Campus d'Excel·lència Internacional (UAB-CEI) o el China Scholarship Council (CSC).

ACCIONS A FER

- ◆ Definició estratègica de regions preferents i països emergents a l'hora d'establir relacions internacionals, tenint també en compte criteris de justícia i solidaritat.
- ◆ Foment de la cooperació universitària, a partir d'una estratègia articulada amb les polítiques i els programes internacionals de la Fundació Autònoma Solidària.
- ◆ Ordenació i foment dels intercanvis i mobilitat dels estudiants, a partir de projectes institucionals, i recerca

ACCIONS A FER

de fons per a aquells estudiants amb menys recursos.

◆ Optimització d'estratègies de recerca i innovació internacionals en coordinació amb els Vicerectorats de Recerca i de Projectes Estratègics.

Internacionalització a casa

Una estratègia comuna en el marc de la internacionalització té a veure amb aquelles accions que incorporen la perspectiva internacional a les dinàmiques internes de la UAB. No es pot entendre un programa científic que no incorpori els avenços, les aportacions i les contribucions internacionals. De tota manera, encara són moltes les oportunitats per potenciar el multilingüisme, la interculturalitat i la incorporació de la perspectiva internacional a la formació i a les dinàmiques de la institució alhora que també es pot millorar el coneixement i comprensió de la llengua i la cultura catalanes en aquesta perspectiva d'intercanvi internacional. La UAB disposa d'iniciatives i accions coordinades i organitzades des de l'International Welcome Point i d'alguns programes que incideixen en aquesta dimensió (el Programa Tàndem, per exemple, ha permès a 325 estudiants millorar les competències lingüístiques en la seva estada a la UAB). També s'imparteixen en l'actualitat quatre graus en anglès, més de cinc-centes assignatures de grau en anglès i uns cent cinquanta mòduls de màster, a banda de les assignatures amb contingut estrictament lingüístic en anglès, francès, italià, xinès o altres llengües. **La UAB ha de seguir incrementant aquesta visió internacional en els seus estudis i en la seva oferta, i per això es considera oportú incloure un conjunt d'accions que ho facin possible.**

◆ Promoció de plans específics d'internacionalització en sectors del campus.

◆ Elaboració d'un programa científic i cultural que compti amb el protagonisme i la participació de professorat i estudiants estrangers, en coordinació amb els vicerectorats d'estudiants i ocupabilitat, de professorat i de relacions institucionals.

◆ Promoció de la llengua i cultura catalanes entre els estudiants i professors estrangers visitants.

◆ Foment dels espais i les oportunitats per a l'ús de llengües estrangeres durant l'activitat acadèmica, tant de docència com de recerca, i facilitar els mitjans per aconseguir- ho.

ACCIONS A FER

◆ Reconeixement i difusió de pràctiques de referència en matèria d'internacionalització als diferents centres i unitats de la UAB.

Participar i incidir en l'escenari internacional

Les institucions d'educació superior operen, de fet, pivotant entre els contextos local, regional i internacional en els termes abans esmentats, i es doten d'instruments per optimitzar les seves relacions i els projectes que se'n deriven. En el context internacional hi ha nombroses xarxes, associacions i organismes internacionals en contextos i àrees geogràfiques diverses en els quals la UAB ja participa i és present. La UAB, per citar alguns exemples, participa en el Consorci Europeu d'Universitats Innovadores (ECIU), a l'Associació Internacional d'Universitats (IUA), a la xarxa europea d'universitats de recerca (YERUN), però també disposa d'una Oficina de Relacions Internacionals a Pequín que són el pols per atraure i impulsar la nostra estratègia internacional en les seves respectives àrees d'influència. Aquest és un camí important, ja que és en aquests contextos on es generen les polítiques i moltes de les oportunitats per a la nostra universitat.

◆ Increment de la pertinença i la participació activa en xarxes universitàries europees i internacionals de primer nivell, en estreta col·laboració amb les facultats i centres.

◆ Impuls de la participació dels estudiants en els seus fòrums internacionals com l'European Student Association (ESA), en col·laboració amb el vicerectorat d'estudiants i ocupabilitat.

◆ Coordinació i impuls de projectes amb les estructures de relacions internacionals de les administracions públiques.

◆ Establiment d'acords globals d'intercanvis, mobilitat i projectes conjunts amb organismes internacionals (ONU, Unesco, OIT, OMS, FAO, OMT), i reconeixement de les estructures ja existents d'aquests organismes en el campus.

◆ Estudi de la possibilitat de creació de programes internacionals de grau.

Impulsar la participació i comunicació en l'estratègia d'internacionalització

Una part de la feina d'internacionalització té a veure amb l'esdevenir catalitzador i transmissor d'informació i oportunitats per a tota la comunitat universitària. Aquesta tasca, de caràcter complementari, es concreta en diferents accions que volen acostar l'acció internacional i les oportunitats de desenvolupar-la a tothom. Per això es vol potenciar una estratègia decidida de comunicació i projecció de la internacionalització:

- ◆ Elaboració d'un pla estratègic per a la internacionalització de la UAB.
- ◆ Optimització i racionalització dels recursos destinats a la internacionalització, prioritzant les necessitats derivades de les polítiques dels centres al respecte.
- ◆ Disseny i execució d'un pla de formació dels diversos sectors de la comunitat universitària en matèria d'internacionalització.
- ◆ Elaboració i publicació digital del mapa de les relacions internacionals de la UAB.
- ◆ Coordinació estratègica de les relacions internacionals dels diversos centres d'acord amb les seves necessitats, en el marc d'una planificació singular per a cadascun d'ells.
- ◆ Articulació sistemàtica de la informació i comunicació entre els responsables de les polítiques d'internacionalització relatives a la docència, la recerca i les relacions internacionals, en col·laboració amb el Vice-rectorat de Comunicació i Promoció.

La internacionalització: un factor clau en el desenvolupament de la qualitat a la universitat.